

Samenvatting

Het college heeft besloten om de klantbijdrage in de *algemene voorziening scootmobielen* in 2023 niet te indexeren. Hierdoor blijft de klantbijdrage in 2023 op het prijspeil van 2022. Hiervoor is gekozen omdat het college van mening is dat een hogere bijdrage op dit moment niet wenselijk is. Dit omdat inwoners met een scooter in 2022 een intensief traject hebben doorlopen waarin hun scooter is 'omgeklapt' van maatwerkvoorziening naar algemene voorziening. Daarbij werden zij voor het eerst geconfronteerd met een klantbijdrage voor hun scooter. Het college kiest nu voor (financiële) continuïteit voor deze inwoners. Indexering van de klantbijdrage zal voor de eerste maal plaatsvinden per 1 januari 2024.

Beslispunten

1. In te stemmen met het wijzigingsbesluit 'Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Maastricht 2019 - versie 1 inzake het uitstellen indexeren klantbijdrage van de algemene voorziening scootmobielen (Wmo)'

Besluit Burgemeester en Wethouders 19 september 2023:

Conform.

1. Aanleiding

Met ingang van 1 augustus 2022 is de [algemene voorziening scootmobielen](#) operationeel in Maastricht. Vanaf deze datum kunnen inwoners die een scootmobiel voor langere tijd nodig hebben¹ hiervan gebruik maken. Deze voorziening is algemeen toegankelijk voor meerderjarige inwoners met een zeer beperkte mobiliteit. Hiertoe wordt een lichte toegangstoets doorlopen waarbij ook gekeken wordt naar rijvaardigheid en stallingsmogelijkheid. Bij positief resultaat op alle benodigde criteria levert de door de gemeente gecontracteerde hulpmiddelenleverancier (Welzorg) een standaard- of comfort-scootmobiel in bruikleen aan de inwoner, inclusief bijbehorende service-dienstverlening.

Deze algemene voorziening kent een aparte klantbijdragesystematiek die gekoppeld is aan de kostprijs die de gemeente verschuldigd is aan de hulpmiddelenleverancier voor de betreffende scootmobiel. In de gemeentelijke regelgeving op dit vlak is bepaald dat deze klantbijdrage één-op-één meebeweegt met de jaarlijkse indexering van de huurtarieven van de scootmobielen. Welzorg heeft eind november 2022 aan de gemeente kenbaar gemaakt op de tarieven van de hulpmiddelen, waaronder scootmobielen, per 1 januari 2023 een index van +14,5% toe te passen. Deze prijsverhoging is conform de in het contract afgesproken Consumenten Prijs Index (CPI).

Impact op klantniveau van indexering van de klantbijdrage

De indexering per 1 januari 2023 is als gevolg van macro-economische ontwikkelingen in 2022 op een ongekend hoog niveau. Op jaarbasis zou toepassing van deze index van +14,5% tot de volgende meerkosten voor inwoners in 2023 leiden (standaard of comfort scootmobiel; bedragen afgerond)

- tot 110% bijstandsniveau: €29,- (standaard), €45 (comfort)
- tussen 110% tot 150% bijstandsniveau: €51,- (standaard), €79 (comfort)
- > 150% bijstandsniveau: €73,- (standaard), €113 (comfort)

Een bijzondere omstandigheid die relevant is in dit verband, is dat Sociale Zaken Maastricht-Heuvelland (SZMH) in de periode september t/m december 2022 een zeer intensief omklaptraject heeft uitgevoerd, waarbij ruim 900 cliënten met een maatwerk-scootmobiel zijn toegeleid naar de algemene voorziening scootmobielen. Zij gaan in 2023² voor de eerste keer een bijdrage betalen voor een scootmobiel. In de individuele gesprekken en ook in de media was de (hoogte van de) klantbijdrage het belangrijkste onderwerp. De onrust over deze nieuwe klantbijdrage werd mede ingegeven c.q. vergroot door de prijsstijgingen op andere levensgebieden (energie, boodschappen,

¹ Korte uitleen van een scootmobiel is gratis mogelijk via diverse [uitleenpunten](#) in de stad.

² De startmaand van de klantbijdrage in 2023 is per cliënt afhankelijk van het keuzemoment in 2022 en de daarop geboden 3 maanden overgangstermijn.

etc.). In brede zin heeft de gemeente steeds uitgestraald oog te hebben voor de (individuele) financiële situatie van inwoners die een bijdrage gaan betalen voor hun scootmobiel.

De hierboven beschreven stijging van de klantbijdrage is besproken met het 'projectteam omklap algemene voorziening scootmobielen' van SZMH. Op basis van hun ervaringen uit de vele individuele gesprekken die zij gevoerd hebben, verwachten zij een golf van verontwaardiging, weerstand en mogelijk (verdere) betalingsproblematiek indien de gemeente deze indexering per 1 januari 2023 doorvoert in de klantbijdrage. De gebruikers zijn net 'gewend' aan het bedrag (prijsspeil 2022) dat met hen in het laatste kwartaal van 2022 gecommuniceerd is. De timing van het moment van de verhoging in combinatie met de ongebruikelijk hoge index, is zodoende hoogst ongelukkig. Het advies van dit projectteam is dan ook om de index niet per 1 januari 2023 door te voeren.

Een vervolgstap die gezet is, betrof een gesprek met Welzorg. Hierin is aan Welzorg het verzoek gedaan om een lagere tariefsverhoging door te voeren dan de in het contract bepaalde indexering. Deze lagere index zouden wij dan ook eventueel kunnen toepassen op de klantbijdrage. Wij hebben dit verzoek ook voorzien van argumenten. Uit schriftelijke reactie van Welzorg hierop kwam echter naar voren dat in 2023 vastgehouden wordt aan de contractuele indexering van 14,5% per 1 januari 2023 op de huurtarieven van de hulpmiddelen.

Conclusie is dat het nu niet wenselijk is om een verhoging door te voeren in de klantbijdragen voor de scootmobielen. In voorliggende nota wordt zodoende het voorstel uitgewerkt om geen verhoging van de klantbijdrage door te voeren per 1 januari 2023. Dit biedt continuïteit aan onze inwoners die pas recent geconfronteerd zijn met een klantbijdrage voor hun scootmobiel. De eerste indexering van de klantbijdrage wordt dan toegepast per 1 januari 2024.

N.B. Vanaf januari 2023 is toegewerkt naar voorliggende collegenota. Dit traject heeft geruime tijd gekost door, enerzijds, de afstemming met de hulpmiddelenleverancier. Anderzijds werd het opstellen hiervan bemoeilijkt door de late beschikbaarheid van de minimaal benodigde data om de benodigde voorlopige prognoses te maken. Omdat, anticiperend op voorliggende besluitvorming, de klantbijdrage niet is geïndexeerd, hebben de gebruikers van de scootmobiel geen negatieve gevolgen ondervonden van de lange doorlooptijd van voorliggende collegenota.

2. Context

Het eerdere [raadsbesluit d.d. 22 juni 2021](#) (opdracht gemeenteraad tot formaliseren van de algemene voorziening scootmobielen en over te gaan tot implementatie hiervan voor nieuwe en bestaande scootmobielgebruikers) en de Verordening maatschappelijke ondersteuning bevatten de kaders waarbinnen het college uitvoering dient te geven aan deze algemene voorziening. Ruimte is geboden aan het college om zaken nader te regelen³. Dit vanuit de wetenschap dat het hier een innovatietraject betreft. Dat betekent ook dat er ruimte moet blijven voor aanpassingen in het implementatietraject en ook vanaf het moment dat de daadwerkelijke uitvoering start. Van deze mogelijkheid wordt in voorliggende nota gebruik gemaakt, door nu de indexering van de klantbijdrage een jaar naar achter te schuiven.

Kaders

- Wet maatschappelijke ondersteuning 2015
- [Sociale Visie Maastricht 2040, Van vangnet naar trampoline](#)
- [Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Maastricht 2020](#)
- [Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Maastricht 2019](#)
- [Raadsbesluit](#) Wijzigingsverordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Maastricht 2020 per 1 juli 2021 i.v.m. algemene voorziening scootmobielen (Wmo) d.d. 22 juni 2021 (nr. 34-2021)
- Collegebesluit inzake nadere regels algemene voorziening scootmobielen d.d. 29 maart 2022 (nr. 2022.07320)

Financiële context

De algemene voorziening scootmobielen vindt zijn oorsprong in de besluitvorming ten aanzien van bezuinigingsmaatregel 2.5 uit de (pre)Begroting 2021: *Scootmobielen inregelen als algemene voorziening per 1 juli 2021*. Conform raming in de (Pre-)Begroting 2021 zal de maatregel een maximaal financieel effect hebben van €300.000 per jaar vanaf 2024. Voor 2023 is het effect op €225.000 vastgelegd. Conform de initiële berekening (indertijd opgenomen in het collegebesluit d.d. 29 maart 2022) wordt het totaaleffect van deze maatregel berekend door de lasten (huurbetalingen) en de baten (klantbijdrage) tegen elkaar af te zetten. Daarbij is aangegeven dat zowel de lasten- als de batenkant wordt beïnvloed door het aantal personen dat gebruik maakt van de algemene

³ Artikel 18 lid e. van de Verordening MO bevat de delegatiebepaling richting het college om nadere regels te stellen binnen de kaders van dit artikel en conform het raadsbesluit.

voorziening scootmobielen en het type scootmobiel (standaard of comfort) waarvoor zij kiezen. Hier wordt hieronder puntsgewijs op ingegaan:

- De indertijd gestelde verwachting dat personen kritisch kijken naar de noodzaak van de individuele scootmobiel op het moment dat hiervoor een bijdrage wordt gevraagd⁴, is daadwerkelijk uitgekomen; een flink aantal personen heeft aangegeven geen gebruik te willen maken van de algemene voorziening scootmobielen. Van de 921 aangeschreven personen met een maatwerkvoorziening zijn er uiteindelijk 791 ingestroomd in de algemene voorziening. Een afname dus van 130 personen. Dit houdt in dat zowel de lasten als de batenkant in financiële zin een verlaging kennen.
 - o Voor alle duidelijkheid wordt gemeld dat het uitstel van toepassing van de indexering op de klantbijdrage géén gevolgen heeft voor de huurtarieven die de gemeente aan Welzorg betaalt voor de uitstaande en af te nemen hulpmiddelen, waaronder scootmobielen. Deze tarieven worden wel per 1 januari 2023, conform contractuele bepaling, geïndexeerd. De lastenkant kent zodoende een indexering van de huurtarieven met +14,5% per 1 januari 2023. Echter, door de afname van het aantal uitstaande scootmobielen als gevolg van deze maatregel en daardoor lagere *totale* huurlasten, valt de feitelijke kostenstijging tussen 2022 en 2023 lager uit.
 - o De batenkant kent eveneens een afname. Allereerst doordat er 130 minder debiteuren zijn. En anderzijds doordat de klantbijdrage in 2023 – onder voorbehoud van instemming met voorliggend collegevoorstel - geen indexering kent.
- Daarnaast zijn er personen gewisseld van een duurdere naar een goedkopere scootmobiel en vice versa. Zoals verwacht zijn relatief meer personen gebruik gaan maken van een goedkopere scootmobiel, al blijkt dit in de praktijk zeer minimaal te zijn; bij de verstrekking als maatwerkvoorziening had 66% van de gebruikers een standaard-scootmobiel en 34% een comfort-scootmobiel. Binnen de algemene voorziening is deze verhouding respectievelijk 67% (standaard) en 33% (comfort).
- Vervolgens is er een klein aantal personen voor wie de maatwerkscootmobiel aan de orde is/blijft gezien de specialistische functionaliteit in het individuele geval. Deze groep blijft onder het abonnementstarief Wmo vallen.

⁴ in relatie tot het bovenmatig aantal uitstaande Wmo-vervoersvoorzieningen in Maastricht ten opzichte van vergelijkbare gemeenten (bron: CBS)

3. Gewenste situatie

Gezien hetgeen beschreven is in de aanleiding van deze nota, wordt voorgesteld om de indexering van de klantbijdrage binnen de algemene voorziening scootmobielen met een jaar uit te stellen. Deze bijdrage wordt daardoor niet per 1 januari 2023 verhoogd, maar eerst per 1 januari 2024. En vervolgens per 1 januari 2025, 2026, etc.

De voorgestelde aanpassing wordt reeds per 1 januari 2023 feitelijk toegepast en moet nu formeel – met terugwerkende kracht per 1 januari 2023 - geregeld worden in het Besluit maatschappelijke ondersteuning. Deze terugwerkende kracht is juridisch mogelijk omdat het hier een begunstigende wijziging voor inwoners/cliënten betreft.

Artikel 18 van dit Besluit MO regelt op dit moment in lid 4 het volgende ten aanzien van de indexering van de klantbijdrage:

(huidig artikel)

“De in lid 3 van dit artikel genoemde kostprijzen worden jaarlijks per 1 januari aangepast met maximaal de jaarmutatie september van de CPI totale besteding (laatst vastgestelde basisjaar) zoals gepubliceerd door het CBS. De eerste indexering vindt plaats per 1 januari 2023.”

In de vorm van een wijzigingsbesluit van dit artikel wordt – met terugwerkende kracht - geregeld dat de eerste indexering plaats zal vinden per 1 januari 2024. Dit wijzigingsbesluit is bijgevoegd.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

De totale aanpak van de 3 decentralisaties c.q. in het Sociaal Domein in Maastricht is gericht op duurzaamheid en het realiseren van een gezondere samenleving waarin inwoners zo lang mogelijk zelfstandig kunnen zijn en blijven.

5. Effect op de openbare ruimte

Niet van toepassing.

6. Personeel en organisatie

Niet van toepassing.

7. Informatiemanagement en automatisering (incl. Smart City)

Niet van toepassing.

8. Financiën

				Lasten x € 1.000				
		Omschrijving	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
Collegevoorstel Bedragen per jaar incl. indexering 2024-2027	A	kosten van scootmobielen	S	555	580			
	B	Klantbijdrage scootmobielen ¹⁾		-273	-300			
		Totaal			282	280	0	0
Bestaande dekking (inclusief element 4 nummer begroting)	C	Begroting scootmobielen (540660303)	S	578	520			
		Totaal			578	520		
Nieuwe dekking of tekortmelding	D	2e Uitvoeringsbeeld 2023 melden t.b.v. bestuursopdracht	I	296				
	E	Begroting 2024	I+S		240			
		Totaal			296	240	0	0

Collegevoorstel

A Kosten (huurpenningen) van de scootmobielen voor huidige klantenbestand

B Ontvangen klantbijdrage voor het gebruik van de scootmobiel

Budget dat gereserveerd is voor scootmobielen en dat onderdeel is van het totaalbudget

vervoersvoorzieningen individueel (540660303). De bezuinigingstaakstelling uit de (pre)Begroting 2021

C is hierin verdisconteerd.

Resultaat >100k nog te melden in de bestuursrapportage, dat kan gebruikt worden als dekking voor de

D bestuursopdracht

Klantbijdrage 2023 is verlaagd i.v.m. geleidelijke instroom in Q1 (overgangsrecht). 2024 betreft de

1) klantbijdrage over 1 volledig kalenderjaar.

Conclusie

In 2023 is een positief resultaat aan de orde van €296.000,-. In 2024, het jaar waarin het effect van de maatregel én de ingeboekte bezuiniging maximaal is, is dit overschot geprognoseerd op €240.000,-. De financiële ruimte om uitvoering te geven aan voorliggend voorstel is zodoende beschikbaar aangezien dit valt binnen het gestelde budgettair kader vanuit de raad.

Het structureel overschot wordt ingezet ten behoeve van de taakstelling 'bestuursopdracht Sociaal Domein'.

9. Aanbestedingen

Niet van toepassing.

10. Participatie tot heden

Niet van toepassing.

11. Voorstel

1. In te stemmen met het wijzigingsbesluit 'Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Maastricht 2019 - versie 1 inzake het uitstellen indexeren klantbijdrage van de algemene voorziening scootmobielen (Wmo)'

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Na invoering van de gewijzigde regelgeving wordt deze toegepast door SZMH. Ook de website inzake deze algemene voorziening, wordt op dit onderdeel aangepast.